

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2016/204805_OV
Zaaknummer: 16.0781.52

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van het besluit houdende de beslissing op de bezwaren tegen het besluit tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld ingevolge artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 voor Stedin Netbeheer B.V.

Pagina
1/15

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Besluit

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit wijzigt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) haar besluit houdende de beslissing op de bezwaren tegen het besluit ter uitvoering van artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor de netbeheerder Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin) voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 (hierna: vierde reguleringsperiode). Op grond van dit artikel moet ACM voor iedere netbeheerder afzonderlijk de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), de kwaliteitsterm (hierna: q-factor) en het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) vaststellen.
2. Aanleiding voor het onderhavige wijzigingsbesluit is de constatering dat bij de eerdere berekening en vaststelling van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan. Deze gegevens komen voort uit de informatie die ACM jaarlijks bij de netbeheerders opvraagt, de zogenoemde reguleringsdata. De informatie dient te worden aangeleverd conform de door ACM vastgestelde Regulatorische Accountingregels (hierna: RAR),¹ begeleid door een accountantsverklaring. Desalniettemin hebben zowel ACM als de netbeheerders in de reguleringsdata, en daarmee in de gehanteerde gegevens ter vaststelling van het besluit van ACM, onjuistheden geconstateerd. In het onderhavige besluit corrigeert ACM daarom voor deze gebleken onjuistheden. ACM stelt de x-factor opnieuw en gewijzigd vast. De q-factor en de rekenvolumina blijven ongewijzigd; ACM handhaaft in dit besluit de q-factor en de rekenvolumina zoals die zijn vastgesteld in de (gewijzigde) beslissing op bezwaar van 11 september 2014.²
3. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 bevat de procedure van totstandkoming van dit besluit en in hoofdstuk 3 wordt het relevante wettelijk kader uiteengezet. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 toegelicht welke wijzigingen met het onderhavige besluit worden doorgevoerd. In hoofdstuk 5 wordt de relatie tot de tarievenbesluiten beschreven. Tot slot staat in hoofdstuk 6 het dictum verwoord.
4. ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Bijlage 1 bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de (gewijzigde) x-factor. Bijlage 2 bevat de (ongewijzigde) rekenvolumina die ACM reeds eerder heeft

¹ Voor de actuele versie, zie: Regulatorische Accountingregels 2015, regionale netbeheerders elektriciteit en gas, november 2015, zaaknummer 15.0309.52.

² Besluit van 11 september 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/205157 en zaaknummer 14.0726.52.

Besluit

vastgesteld.³ ACM verwijst naar de internetpagina van ACM, www.acm.nl, voor de volledige berekeningswijze van de x-factor en de rekenvolumina.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. Op 14 september 2010 heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, thans ACM, het besluit ter uitvoering van artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet voor Stedin vastgesteld voor de vierde reguleringsperiode.⁴ Met dit besluit stelde ACM voor Stedin de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina vast. Kortheidshalve spreekt ACM hierna van 'x-factorbesluit'.
6. Bij besluit van 31 maart 2011 heeft ACM het besluit van 14 september 2010 gewijzigd.⁵ Bij besluit van 1 september 2011 heeft ACM beslist op de bezwaren van de vereniging FME/CWM en Stedin tegen het x-factorbesluit voor Stedin.⁶ Bij besluit van 11 september 2014 heeft ACM het besluit van 1 september 2011 gewijzigd.⁷
7. In het x-factorbesluit van 11 september 2014 heeft ACM aangegeven dat zij het x-factorbesluit, indien en voor zover nodig, zal aanpassen in het geval dat achteraf moet worden vastgesteld dat van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan.⁸ Sindsdien heeft ACM meerdere onjuistheden en onvolledigheden ontdekt. Een belangrijke aanleiding voor het onderzoeken van de juistheid van de gegevens is een melding van Stedin. Stedin heeft ACM telefonisch en per e-mail⁹ gewezen op een aantal mogelijke onjuistheden met betrekking tot de te hanteren gegevens voor de berekening van de x-factor. Meer specifiek zag deze melding op gegevens die gebruikt zijn bij de berekening van de start-GAW voor de gasaansluitdienst. Gelet op de gebleken onjuistheden in de gegevens die aan de berekening van de vastgestelde x-factorbesluiten ten grondslag liggen, ziet ACM aanleiding om in onderhavig besluit voor deze onjuistheden te corrigeren.

3/15

³ Omwille van de leesbaarheid zijn de rekenvolumina in Bijlage 2 afgerond weergegeven. Bij het vaststellen van de standaardtarieven wordt gebruik gemaakt van onafgeronde rekenvolumina.

⁴ Besluit van 14 september, 2010 met kenmerk 103224_1/14.

⁵ Besluit van 31 maart 2011, met kenmerk 103636_11/9.

⁶ Besluit van 1 september 2011, met kenmerk 103615_4/64; 103615_10/35.

⁷ Besluit van 11 september 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/205157 en zaaknummer 14.0726.52.

⁸ Zie randnummer 12. In het oorspronkelijke x-factorbesluit van 14 september 2010 was in randnummer 10 een zelfde passage opgenomen.

⁹ E-mail van 12 november 2015.

Besluit

8. Op 20 juni 2016 is de conceptberekening van de x-factor en de rekenvolumina voor een feitelijke controle aan de netbeheerders voorgelegd.¹⁰ Hierbij heeft ACM de netbeheerders verzocht zich met name te richten op de wijzigingen ten opzichte van de berekeningen van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2011-2013 en 2014-2016. ACM heeft reacties ontvangen van Liander N.V. (hierna: Liander), Endinet B.V. (hierna: Endinet) en Westland Infra Netbeheer B.V.. Mede naar aanleiding van de reacties heeft ACM de berekeningen aangepast en de x-factor, q-factor en rekenvolumina voor iedere netbeheerder bepaald.
9. Ten overvloede merkt ACM op dat de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina gewijzigd kunnen worden, indien ook na onderhavig besluit blijkt dat de gehanteerde gegevens onjuist of onvolledig zijn. Nu uit de methode tot berekening van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina volgt dat de hoogte van de x-factor mede is gebaseerd op gegevens die van andere netbeheerders afkomstig zijn, kan dit ook als gevolg van onjuiste of onvolledige gegevens van andere netbeheerders. Mocht achteraf blijken dat de gehanteerde gegevens onjuist of onvolledig zijn, waardoor achteraf moet worden vastgesteld dat bij het onderhavige besluit van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan, dan kan ACM de x-factor, q-factor en rekenvolumina in dit besluit, indien en voor zover nodig, (opnieuw) aanpassen.

3 Wettelijk kader

10. De wetgever heeft ACM belast met de taak een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van de regionale netbeheerders en de meest doelmatige kwaliteit van het transport van gas worden bevorderd. Jaarlijks stelt ACM in tarievenbesluiten de maximumtarieven vast die iedere netbeheerder in rekening mag brengen voor het transport van gas aan afnemers, het aansluiten van afnemers en de transport ondersteunende diensten. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze transporttarieven samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor, van de q-factor en van de rekenvolumina voor regionale

---

¹⁰ ACM heeft geen andere belanghebbenden dan netbeheerders geconsulteerd, omdat het veelal bedrijfsgevoelige gegevens van de netbeheerders betreft waarvan tevens de correctheid enkel door de netbeheerders zelf kan worden geverifieerd.

Besluit

netbeheerders gas¹¹ (hierna: methodebesluit). ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

11. De methode tot vaststelling van de x-factor, de q-factor en van de rekenvolumina voor de regionale netbeheerders gas is vastgelegd in een separaat methodebesluit. Voor de vierde reguleringsperiode heeft ACM deze drie (rekenkundige) methoden vastgelegd in het besluit van 26 augustus 2010.¹² De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81 van de Gaswet:

" 1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.

2. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van de netbeheerders wordt bevorderd.

3. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.

4. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 81b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven."

12. ACM stelt ten behoeve van het jaarlijkse tarievenvoorstel van de netbeheerders periodiek – voor iedere reguleringsperiode – de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder vast. ACM stelt met het onderhavige besluit de hoogte van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina (gewijzigd) vast door het methodebesluit toe te passen. De wettelijke grondslag voor onderhavig besluit is artikel 81a, eerste lid, van de Gaswet:

"1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 81b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 81, eerste lid, vast:

¹¹ Dit besluit is van toepassing op de netbeheerders die gas distribueren over transportnetten met een fijnmazig, regionaal karakter. Voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet stelt ACM separaat de methode van regulering vast.

¹² Besluit van 26 augustus 2010, met kenmerk 103222_1/246.

Besluit

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
- b. de kwaliteitsterm, en
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief wordt vastgesteld.”

13. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan ACM een voorstel voor de tarieven die zij ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten. Daarbij nemen de netbeheerders de bij onderhavig besluit door ACM (gewijzigd) vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 81b, eerste lid, van de Gaswet:

- “1 Iedere netbeheerder die het transport van gas verricht dat bestemd is voor levering aan afnemers zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas aan die afnemers en de dat transport ondersteunende diensten, met inachtneming van:
- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
  - b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g,
  - c. het bepaalde bij of krachtens artikel 81a,
  - d. de formule:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1},$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven uit het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;
 TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar $t-1$ en het op basis van artikel 81a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft en

e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e of 39f, tweede lid, voor zover deze kosten doelmatig zijn;

f. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor

Besluit

nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij en krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”

14. ACM stelt jaarlijks de tarieven vast die de netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor het transport van gas en de dat transport ondersteunende diensten en het verzorgen van een aansluiting en aansluitpunt.¹³ Dit tarievenbesluit bevat de tarieven die afnemers van gas ten hoogste moeten betalen.

4 Wijzigingen

15. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de correcties die zij heeft doorgevoerd in de berekening van de x-factoren die zij met onderhavig besluit herzieet. Daarbij zij opgemerkt dat een wijziging van de x-factoren voor de periode 2011-2013 tot gevolg kan hebben dat de x-factoren voor de periode 2014-2016 ook wijzigen. Dit is onder andere het gevolg van de gewijzigde vaststelling van de jaarlijkse productiviteitsverandering.
16. Voor een gedetailleerde cijfermatige uitwerking van deze wijzigingen verwijst ACM naar de berekening van de x-factor, te raadplegen op de internetpagina van ACM (www.acm.nl) ter plaatse van de publicatie van het onderhavige besluit. Deze berekening maakt deel uit van het onderhavige besluit.

4.1 Aanpassingen op correcties in wijzigingsbesluit 11 september 2014

17. In deze paragraaf beschrijft ACM de aanpassingen op de correcties zoals opgenomen in de gewijzigde x-factorbesluiten van 11 september 2014.
18. In deze wijzigingsbesluiten van 11 september 2014 heeft ACM een correctie doorgevoerd op de kosten die gebruikt worden voor het berekenen van de regulatorische kostenbasis. Deze correctie had betrekking op de ontvangen vergoedingen en gemaakte kosten voor specifieke activiteiten ter uitvoering van wettelijke taken, waarvoor de netbeheerder niet via de door ACM vastgestelde standaardtarieven een vergoeding ontvangt. Deze ontvangen vergoedingen worden hierna kortweg aangeduid met 'overige opbrengsten'. ACM had namelijk geconstateerd dat de kosten die netbeheerders maakten ten behoeve van deze

---

¹³ Artikel 81c, eerste lid, van de Gaswet.

Besluit

activiteiten in het verleden ten onrechte niet of niet geheel door netbeheerders zijn geëlimineerd uit de kosten die zij in de reguleringsdata ten behoeve van de vaststelling van de x-factoren rapporteerden. Door deze kosten niet te elimineren uit de kosten die zij in de reguleringsdata hebben opgegeven als waren dat kosten voor diensten waarvoor ACM wel tarieven vaststelt, hebben netbeheerders voor deze kosten een dubbele vergoeding ontvangen. Voor een nadere toelichting hierop verwijst ACM naar hoofdstuk 4 ('Kosten van overige opbrengsten sectorbreed') van de wijzigingsbesluiten van 11 september 2014.

19. In onderhavig besluit herstelt ACM de fouten die gemaakt zijn bij het doorvoeren van deze correctie. Onderstaande aanpassingen zijn zodoende geen nieuwe correcties op de gegevens die gebruikt worden in de x-factorberekening voor de vierde reguleringsperiode, maar een verbetering van de eerdere correctie die zag op het elimineren van de kosten van overige opbrengsten uit de regulatorische kostenbasis. De fouten betreffen het onterecht elimineren van opbrengsten die afloopverschillen betreffen.

Foutieve eliminatie van overige opbrengsten uit operationele kosten van Endinet Haarlemmermeer, Endinet NRE en Endinet OBRA

20. Bij brief van 24 oktober 2014 heeft Liander ACM gewezen op overige opbrengsten die ten onrechte dubbel zijn geëlimineerd uit de operationele kosten in het (gewijzigde) x-factorbesluit elektriciteit van 11 september 2014. Tijdens de analyse hiervan heeft ACM een andere post van Liander opgemerkt die foutief uit de operationele kosten elektriciteit is geëlimineerd. Als gevolg hiervan heeft ACM alle overige opbrengsten die in de (gewijzigde) x-factorbesluiten elektriciteit en gas van 11 september 2014 uit de operationele kosten zijn geëlimineerd opnieuw bekeken. Tijdens deze analyse is, mede op basis van een melding van Endinet aan ACM van 22 augustus 2014, geconcludeerd dat er naast de post van Liander bij elektriciteit, ook bij Endinet Haarlemmermeer B.V. (hierna: Endinet Haarlemmermeer), Endinet NRE Group B.V. (hierna: Endinet NRE) en Endinet Oost-Brabant N.V. (hierna: Endinet OBRA) in meerdere jaren onterecht overige opbrengsten uit de operationele kosten van de gastransportdienst zijn geëlimineerd.¹⁴
21. De eliminatie die is doorgevoerd in het gewijzigde x-factorbesluit van 11 september 2014 diende enkel te gaan om posten waarvoor de netbeheerder een andere vergoeding ontving van afnemers dan via de door ACM vastgestelde tarieven. ACM heeft tijdens deze eliminatie reeds rekening gehouden met posten waarbij geen sprake is van een rechtstreeks verband tussen gerealiseerde overige opbrengsten en de operationele kosten, zoals correcties van afloopverschillen. Na de analyse, naar aanleiding van de brief van Liander van 24 oktober

---

¹⁴ Endinet Haarlemmermeer maakt tegenwoordig onderdeel uit van Liander. Endinet NRE en Endinet OBRA opereren tot en met het jaar 2016 onder de naam 'Endinet' en maken met ingang van het jaar 2017 onderdeel uit van Enexis B.V..

Besluit

2014, is ACM tot de conclusie gekomen dat in de eliminatie van overige opbrengsten die is doorgevoerd in het x-factorbesluit van 11 september 2014 nog een aantal posten zit waarbij geen sprake is van een rechtstreeks verband tussen de gerealiseerde overige opbrengsten en de operationele kosten.

22. De eliminatie van overige opbrengsten in het gewijzigde x-factorbesluit van 11 september 2014 bevat bij Endinet Haarlemmermeer, Endinet NRE en Endinet OBRA ten onrechte correcties van afloopverschillen. Correcties op afloopverschillen hebben geen rechtstreeks verband met operationele kosten. Derhalve komt ACM tot de conclusie dat deze posten niet in mindering gebracht hadden moeten worden op de operationele kosten en herstelt dit in onderhavig besluit.

4.2 Onjuistheden in gehanteerde gegevens

23. In deze paragraaf beschrijft ACM de correcties als gevolg van geconstateerde onjuistheden in de gehanteerde gegevens.

Onjuiste start-GAW gasaansluitdienst Stedin

24. Zoals beschreven in randnummer 7 van dit besluit is er een aantal fouten in de gegevens waarop de start-GAW van de gasaansluitdienst voor Stedin is gebaseerd aan het licht gekomen. Op 12 november 2015 heeft Stedin telefonisch aan ACM laten weten, en per e-mail bevestigd, dat er mogelijk sprake is van fouten in deze gegevens. Op 1 december 2015 heeft Stedin per e-mail een nadere toelichting gestuurd aan ACM, waarover op 3 december 2015 een gesprek heeft plaatsgevonden tussen Stedin en ACM. Vervolgens heeft ACM op 16 februari 2016 telefonisch aanvullende vragen gesteld aan Stedin. Mede naar aanleiding hiervan heeft ACM op 3 maart 2016 per e-mail aanvullende informatie van Stedin ontvangen. Tot slot heeft ACM op 18 maart 2016 nieuwe datasets van Stedin ontvangen waarin de geconstateerde fouten zijn hersteld.
25. De geconstateerde fouten betreffen twee onjuistheden in de opgave van historische aanschafwaarden van gasaansluitingen. De eerste fout is ontstaan in de gegevens van de periode 1977 tot en met 2005 en betrof het niet in mindering brengen van de ontvangen bijdragen voor de gasaansluitdienst. Deze ontvangen bijdragen zijn bij de oorspronkelijke aanleg van de gasaansluiting door afnemers betaald aan de netbeheerder. De gestandaardiseerde activawarde (GAW), waarvan de kosten vergoed worden uit de gereguleerde tarieven die afnemers betalen, moet geschoond worden voor deze bijdragen. Om dit te herstellen heeft Stedin, in lijn met de invulinstructie bij het oorspronkelijke dataverzoek, voor alle jaren de investeringen opgegeven ná aftrek van deze ontvangen

Besluit

bijdragen. De tweede fout is ontstaan in de gegevens van 2006 tot en met 2008 en betrof een opgave op basis van een foutieve gegevensbron. De gegevensbron die destijds door Stedin gebruikt is voor het opgeven van de netto-investeringen bleek niet aan te sluiten bij de daadwerkelijke financiële waarde van de gasaansluitingen. Deze gegevensbron betrof een administratie van aansluitingen die afweek van de financiële administratie en had zodoende niet gebruikt moeten worden. Om dit te herstellen heeft Stedin een nieuwe opgave gedaan van de netto-investeringen in de jaren 2006 tot en met 2008 op basis van de juiste gegevensbron. Het herstellen van deze fouten is van belang om te voorkomen dat afnemers dubbel betalen voor hun gasaansluiting.

26. De aanpassing van de gegevens van Stedin vindt plaats in de rekenmodule waarmee voor iedere netbeheerder de start-GAW voor de gasaansluitingen wordt berekend.¹⁵ Deze start-GAW is vervolgens input voor opeenvolgende berekeningen waarin de jaarlijkse mutatie van de GAW wordt doorgerekend. Deze jaarlijkse GAW-berekeningen vormen input voor de berekening van de kapitaalkosten en daarmee de x-factoren van opeenvolgende periodes. De aanpassing van de GAW-berekening van Stedin heeft zodoende een doorwerkend effect voor meerdere reguleringsperiodes. Dit effect zet zich voort totdat de start-GAW volledig is afgeschreven. Omdat de gasaansluitdienst door ACM sinds 1 januari 2011 wordt gereguleerd, betreft ACM vanaf de x-factorberekening voor de reguleringsperiode 2011-2013 deze aangepaste GAW bij de vaststelling van de x-factoren.

5 Relatie tot tarievenbesluiten

27. Aangezien het gewijzigde x-factorbesluit betrekking heeft op de vierde reguleringsperiode, is ACM voornemens om bij de vaststelling van de tarieven voor 2017 gebruik te maken van de nacalculatiebevoegdheid bedoeld in artikel 81c, tweede lid onderdeel b, van de Gaswet, om de gevolgen van deze wijziging voor de tarieven die zijn gehanteerd in de jaren 2011 tot en met 2013, te verrekenen in toekomstige tarieven.

10/15

---

¹⁵ Zie hiervoor het document 'RNBs Gas 2011-2013 gewijzigde rekenmodule start-GAW gasaansluitdienst (Aug 2016)' op www.acm.nl ter plaatse van de publicatie van het onderhavige besluit.

Besluit

6 Dictum

28. De Autoriteit Consument en Markt stelt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel a van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 voor Stedin Netbeheer B.V. gewijzigd vast op -2,3 per jaar.
29. De Autoriteit Consument en Markt handhaaft de kwaliteitsterm als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 voor Stedin Netbeheer B.V. zoals eerder is vastgesteld, op 0 per jaar.
30. De Autoriteit Consument en Markt handhaaft het rekenvolume als bedoeld in artikel 81a, eerste lid, aanhef en onderdeel c van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013 voor Stedin Netbeheer B.V. zoals eerder is vastgesteld, overeenkomstig Bijlage 2 (kolom 'Stedin B.V.') bij dit besluit.
31. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts wordt dit besluit gepubliceerd op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl).

Den Haag,

Datum: 25 augustus 2016

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. C.A. Fonteijn
bestuursvoorzitter

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.

11/15

Bijlage 2: Rekenvolumina

	Cogas Infra & Beheer B.V.	DELTA Netwerkbedrijf B.V.	Stedin B.V.	Liander N.V. (gefuseerd bedrijf)	Endinet B.V. (gefuseerd bedrijf)	N.V. RENDO	Enexis B.V. (gefuseerd bedrijf)	Westland Energie Infrastructuur B.V.	Zebra Gasnetwerk B.V.
--	---------------------------	---------------------------	-------------	-------------------------------------	-------------------------------------	------------	------------------------------------	---	-----------------------

Rekenvolumina 2011-2013 - Aansluitdienst

PAV

LD 0-10 m3/h	132.025	180.712	1.828.349	2.142.692	371.634	97.724	1.958.712	47.847	-
LD 10-16 m3/h	2	-	7.246	8.296	2.348	685	4.568	418	-
LD 16-25 m3/h	2.299	2.801	16.275	20.796	5.837	1.134	28.089	399	-
LD 25-40 m3/h	720	649	6.817	5.353	1.987	416	8.708	283	-
LD 40-65 m3/h	240	198	1.974	3.055	795	153	2.621	84	-
LD 65-100 m3/h	186	265	3.112	4.442	556	147	3.320	178	-
LD 100-160 m3/h	63	95	1.870	2.037	389	41	1.567	137	-
LD 160-250 m3/h	62	63	551	1.345	120	18	696	374	-
LD 250-400 m3/h	20	12	497	780	88	9	451	524	-
LD 400-650 m3/h	8	-	134	316	17	1	71	0	-
LD 650-1000 m3/h	-	-	40	186	8	-	21	3	-
LD 1000-1600 m3/h	-	1	15	81	4	-	-	243	-
LD 1600-2500 m3/h	-	-	5	34	2	-	-	-	-
LD >2500 m3/h	-	-	1	14	-	-	-	10	-

HD 0-10 m3/h	-	-	17	-	-	-	-	-	-
HD 10-16 m3/h	-	-	1	-	-	-	-	-	-
HD 16-25 m3/h	-	-	4	-	-	1	-	-	-
HD 25-40 m3/h	-	-	4	-	1	-	-	-	-
HD 40-65 m3/h	-	-	65	8	-	1	85	-	-
HD 65-100 m3/h	3	23	167	10	1	9	287	-	-
HD 100-160 m3/h	2	10	216	7	6	14	351	1	-
HD 160-250 m3/h	23	38	159	22	13	21	491	3	-
HD 250-400 m3/h	15	34	537	23	34	19	458	13	-
HD 400-650 m3/h	9	15	241	82	77	9	302	49	-
HD 650-1000 m3/h	4	2	242	36	58	5	172	35	-
HD 1000-1600 m3/h	-	2	139	47	61	6	61	36	-
HD 1600-2500 m3/h	-	-	48	11	9	5	17	7	-
HD >2500 m3/h	-	-	34	10	2	3	3	71	-

EHD 0-40 m3/h	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EHD >40 m3/h	-	13	-	-	-	-	3	-	-